

[Aage Frandsen]

»En skole kan ikke nedlægges, såfremt 80 pct. af alle, der i vedkommende skoledistrikt har valgt til kommunalbestyrelsen, skriftligt begærer skolen opretholdt og der gennemsnitligt i en periode på 5 år har været mindst 20 i undervisningen deltagende børn.«

Det var et forslag fra Venstre. Venstres ordfører på dette tidspunkt var Marius Buhl, og i bemærkningerne til forslaget fremhæves det, at det er en bestemmelse, »der tilsigter at understrege forældrenes indflydelse på skolevæsenets ordning. Det kan ofte for et skoledistrikts beboere være af stor betydning at bevare deres skole, mens beboerne i de øvrige skoledistrikter i kommunen måske ikke tillægger sagen samme betydning, og man har ment, at når den altovervejende del af beboerne i et skoledistrikt ønskede skolen bevaret, burde den ikke kunne nedlægges imod deres ønske.«

På det tidspunkt var Julius Bomholt undervisningsminister, og han var lidt betænkelig ved det, men bestemmelsen kom så ind i folkeskoleloven i 1958, mens Jørgen Jørgensen var undervisningsminister.

Så fik vi en ændring senere, i 1973-74, på et tidspunkt, hvor Venstre også havde undervisningsministerposten, nemlig Tove Nielsen. Bestemmelserne om, at 80 pct. kunne kræve folkeafstemning, blev foreslået ændret til kun 50 pct., og en bestemmelse om, at der skal være 80 pct. til at sige ja, blev foreslået ændret til 75 pct.

Ved den lejlighed udtalte Venstres ordfører, Brøndlund Nielsen:

»Det er et tiltalende træk ved forslaget, at det letter demokratiets vilkår med hensyn til en befolknings mulighed for at bevare en skole.«

Det Radikale Venstres ordfører, hr. Bilgrav-Nielsen, gik endnu længere, idet han sagde i Folketinget:

»Man forlanger altså, at 50 pct. skal skrive under på, at der skal være afstemning. Det var måske mere rimeligt, hvis man sagde, at en tredjedel af de stemmeberettigede var nok, og at man ved selve afstemningen kunne nøjes med at forlange mere end 50 pct. af de stemmeberettigede eller måske af de afgivne stemmer.«

Det er lidt svært, synes jeg, uden videre at acceptere, at der skal være særlige krav til en demokratisk afstemning.

Det vil altså sige, at vi har nogle traditioner her i landet, som nu foreslås brudt af de samme partier, som har stået bag disse traditioner. Det

er det, vi synes er så beklageligt. Vi synes ikke, det skal gå upåagtet hen, at det er en tradition, som Venstre har stået for, og at det er en tradition, som Venstre i dag er med til at fjerne.

Johannes Sørensen (FP):

Forslaget til lov om ændring af folkeskolen er jo et resultat af bl.a. Lotz-udvalgets forhandlinger og af, at man er nået frem til et godt forhandlingsresultat.

Jeg mener, det er et forslag, der vil få stor betydning for bevarelse af de små skoler, specielt i landdistrikterne. Med friere muligheder for samlæsning og klassedannelse er det helt klart, at der kan skabes bedre undervisning, specielt på skoler, hvor elevtallet ikke er så stort.

Jeg mener også, det kan få stor betydning for forældreindflydelsen i skolen, at der nu åbnes mulighed for nedlæggelse af skolekommissionen eller – som der står – ikke oprettelse af den; det må jo være det samme, men man fjerner vel ikke dem, der er, i første omgang. Jeg mener, det vil være vigtigt at styrke forældreindflydelsen på den måde, at man lægger større beføjelser ud til skolenævnene.

Jeg håber og tror, at dette forslag vil kunne medvirke til, at små skolars elever sikres en bedre undervisning end den, de får i dag. Det er jo sådan i mange små skoler, at man går ned på det, der hedder minimaltimetal, og specielt når det drejer sig om fagene dansk og matematik, kan det få katastrofale følger. Når man regner ud, hvor mange timer disse elever får mindre end elever i andre skoler, synes jeg nok, der er grund til at hilse dette forslag velkommen. Hvis man får gennemført den mulighed for at lave bedre sammenlægning på tværs af klasserne, behøver man ikke at dykke ned på minimaltimetallet.

Der ligger mange gode intentioner i dette forslag, og det er vort håb, at det kan medvirke til, at man ikke nedlægger flere små skoler. Det er et redskab til, at man fremover får vanskeligere ved at komme med gode argumenter for at nedlægge de små skoler.

Jeg tror, det er et godt redskab til fremme af en endnu bedre undervisning i den danske folkeskole, og derfor kan jeg hilse lovforslaget velkommen.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):